

Negativní strategie (metodické okénko)

Metodické okénko z debatního turnaje v Nové Pace autora Matěje Piláta, člena Národního trenérského týmu.

1. Obecné rady

A) Negace může uspět, jen když **pozorně poslouchá soupeři**.

Protože hlavním úkolem negace je vyvrátit afirmativní linii (či ji alespoň dostatečně zpochybnit), je pro ni zcela klíčové, aby jí rozuměla. Obzvláště si dejte pozor na definice, kritérium a logiku argumentů. Pokud neporozumíte myšlenkám v argumentech, nebudete schopni je vyvrátit! Chyba může být na obou stranách a je na rozhodčím, jestli uzná argumentaci.

B) Negace by měla být **více připravena než afirmace**.

Bohužel totiž musí debatovat na poli, které jim jejich oponenti určí. Negace by měla znát veškeré aspekty teze, vědět o možných argumentech a mít připravené důkazy na podporu svých myšlenek. Jenom sebevraždná nebo namyšlená negace jde na debatu nepřipravena – afirmace totiž ví o svých vlastních argumentech.

C) Negace by **neměla používat nekalé praktiky** v debatě.

Tak jako afirmace může přinést neférové definice, i negace má své „špinavé tričky.“ Nejklasičtější je požadování zbytečné a často i nemožné konkretizace. Například, kdyby chtěla v tezi o sociálním státě vědět, na kolik se přesně sníží sociální dávky, komu se budou dávat apod. Obzvláště když afirmace chce debatovat spíše na principiální úrovni. Velice časté je také překrucování toho, co afirmace řekla. Pokud je něco řečeno vágně, obecně, či to úplně chybí, může si samozřejmě negace domyslet chybějící informaci. Je ovšem vhodné, aby se nejprve doptala v křížových otázkách. I když si samozřejmě může vágně postavenou informaci vyložit tak, jak se jim hodí, nemělo by to překročit meze slušnosti! Záměrné překrucování je zcela nepřijatelné.

2. Strategie ovlivňující celou debatu

A) **Napadení definic/kritéria**

Tyto otázky už byly probrány v předchozích metodických okénkách, zde stačí říct, že pokud je debata postavená neférovým způsobem nebo když je teze účelově pozměněna, má negace právo napadnout definice. Pokud má ovšem negace dostatek prostoru pro argumentaci, je zcela zbytečné (a také pro debatu škodlivé) napadat definice. Také je zcela nezbytné, aby negace po napadení ukázala, jaký to má na debatu dopad a využila toho.

B) **Prezentace negativního argumentu**

Negace má právo přednést svůj vlastní argument, pokud má silnou myšlenku, kterou nemůže vyvracet jednotlivé afirmativní argumenty. Měla by však mít na paměti, že jejich hlavní role je vyvrátit afirmativní linii, takže by na své vlastní neměla ztrácet zbytečně mnoho času. Je nutné počítat s tím, že negativní argumenty přinesené v posledních deseti sekundách nemají žádnou váhu.

3) Metody vyvracení argumentů

A) Logická struktura argumentu

Většina argumentů následují jednoduchou logickou strukturu : Předpoklady -> Tvrzení -> Dopad

Předpoklady jsou základní stavební kameny argumentu. Měly by to být buď obecně známé věci, nebo být podpořeny důkazem. Z nich poté logickým dokazováním dojdeme k obhájení tvrzení, a toto by také mělo být podpořeno faktickým důkazem. Další argumentací bychom měli dojít k dopadu na tezi/kritérium. Důležité je uvědomit si, že argument se dá napadat na všech těchto rovinách. Pouze pokud zvládnete analyzovat strukturu argumentu, můžete si rozmyslet, co vše z něj napadat.

B) Vyvracení na různých úrovních

Negace má velice silnou zbraň – může napadat argument na několika rovinách a stačí jí, aby ho vyvrátila na jedné a argument padá. Je možné napadat předpoklady(argumentace vychází z nepravdivých informací), logický vztah mezi předpoklady a tvrzením argumentu a nakonec dopad tohoto tvrzení(např. napadnout vztah mezi argumentem a kritériem). Nakonec je také možné postavit proti afirmativnímu tvrzení vlastní myšlenku(např. proti nevýhodě sociálního státu jeho výhodu) a ukázat, že výhody převažují nevýhody(či naopak). Později v debatě může být výhodné některé tyto úrovně vypustit a soustředit se jen na ty nejsilnější.

C) Neprůstřelné argumenty

Obzvláště v návrhových tezích se může stát, že argument samotný nemá žádnou „díru.“ Spousta návrhů má totiž nepopiratelné výhody. V tomto případě je nezbytné zkusit převážit tuto výhodu silnější nevýhodou (měla by být ale z podobného soudku). Doporučil bych také pokusit se tento argument alespoň oslabit (tzn. relativizovat - ukázat, že ač to něčemu prospěje, nebude to nic závažného, na rozdíl od vašich argumentů.) Je-li teze debatovatelná a férově nadefinovaná, neměl by být problém touto taktikou vyhrát i zdánlivě „neprůstřelný“ argument.
